

LIETUVOS PROFESINĖ SAJUNGA „SANDRAUGA“

Kodas 195772298, Laisvės alėja 46 LT-44246, Kaunas Tel. (8-37) 20 65 97, info@sandrauga.lt www.sandrauga.lt

---

2021-01-06, Nr. L(I) Nr.1116
Kaunas

Lietuvos Respublikos Trišalei Tarybai

Projektas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Trišalės Tarybos nuostatų II skyriaus 10.2 punktu prašome artimiausiame Trišalės Tarybos posėdyje svarstyti Lietuvos Darbo Kodekso 146 straipsnio papildymo 3 dalimi įstatymo projektą;

146 straipsnis. Darbo užmokesčio mokėjimo terminai, vieta ir tvarka

3. Darbuotojai, kurie per einamąjį mėnesį buvo komandiruoti į užsienį, atlyginimas, dienpinigiai kitos išmokos susijusios su darbo santykiais išmokamos tik pinigų pavedimu į darbuotojo nurodytą sąskaitą.

Priedas : aiškinamasis raštas

Pirmininkas

Kęstutis Juknis

LIETUVOS PROFESINĖ SĄJUNGA „SANDRAUGA“

KODAS 195772298, LAISVĖS ALĖJA 46 LT-44246, KAUNAS TEL./FAKS. (8-37) 20 65 97, INFO@SANDRAUGA.LT WWW.SANDRAUGA.LT

2021-01-06 NR. L - (I) - 1116
KAUNAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 146 STRAIPSNIO PAPILDYMO 3 DALIMI ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 146 straipsnio papildymo 3 dalimi (toliau – Įstatymo projekto) tikslas ir uždaviniai – nustatant naują specialų darbo užmokesčio, dienpinigių ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų mokėjimo reguliavimo įstatymo projekte nustatytiems darbo rinkos dalyviams būtų sudarytos sąlygos reguliuoti ir užtikrinti darbo užmokesčio, dienpinigių ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų išmokėjimo skaidrumą ir sąžiningumą bei šešėlinės ekonomikos mažinimą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projektą parengė Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 144 straipsnyje 8 dalyje nurodoma, kad darbuotojams kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio, susijęs su kelionėmis ar važiavimu, turi būti kompensuojamos su tuo susijusios padidėjusios išlaidos už faktiškai tokio pobūdžio dirbtą darbo laiką. Taip pat Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 146 straipsnyje numatoma darbuotojo darbo užmokesčio mokėjimo terminai, vieta ir tvarka. Darbo užmokestis darbuotojui mokamas ne rečiau kaip du kartus per mėnesį (darbo užmokestis ir avansas), o jei darbuotojas prašo – kartą per mėnesį. Bet kuriuo atveju darbo užmokestis už kalendorinį mėnesį negali būti atsiskaitomas vėliau nei per dešimt dienų nuo jo pabaigos. Kaip darbo sutartis yra nutraukiama, visos su darbo santykiais susijusios išmokos turi būti išmokamos ne vėliau kaip iki darbo santykių pabaigos, nebent šalys susitaria kitaip.

Iš esmės šie įstatymai, reguliuojantys apmokėjimą už atliktas darbo funkcijas, turi daug vietos interpretacijoms ir neapibrėžia, nereguliuoja atitinkamo apmokėjimo patvirtinimo sąlygų. Mokant darbo užmokestį, dienpinigius bei kitas su darbo santykiais susijusias išmokas grynais pinigais, atsiranda

galimybė nuslėpti pinigų perdavimo – gavimo faktą net ir pasirašant ant kasos išlaidų orderio. Iš to kyla neapmokestinto darbo užmokesčio, dienpinigių ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų išlyga. Šias situacijas ar faktinis pinigų perdavimas- priėmimas buvo Darbo Ginčus nagrinėjančios institucijos nagrinėti atsisako, nurodydamos, kad parašas ant orderio yra pakankamas įrodymas apie pinigų išmokėjimą, net jei pasirašęs asmuo nemokėjo lietuvių kalbos ir nesuprato ką savo parašu patvirtina. Ikiteisminės institucijos tokias situacijas kvalifikuoja kaip civilinius santykius ir pareiškėjus nukreipia į Darbo Ginčų komisijas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu siūloma nustatyti specialų darbo užmokesčio, dienpinigių ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų išmokėjimo reguliavimą, darbo santykius vykdančioms subjektams, kurie per einamąjį mėnesį buvo komandiruojami į užsienį.

Įstatymo projekte numatomas objektas – Darbuotojų, kurie per einamąjį mėnesį buvo komandiruojami, darbo užmokesčio, dienpinigių ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų išmokėjimo būdo reguliavimas.

Darbuotojai, kurie per einamąjį mėnesį buvo komandiruojami į užsienį, atlyginimas, dienpinigiai ir kitos išmokos susijusios su darbo santykiais, išmokamos tik pinigų pavedimu į darbuotojo nurodytą sąskaitą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priimtas įstatymas padėtų reguliuoti darbuotojų kurie per einamąjį mėnesį buvo komandiruojami į užsienį, atlyginimo, dienpinigių ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų apmokėjimo fakto teisėtumą, skaidrumą ir sąžiningumą, didintų darbo santykių subjektų pasitikėjimą vienas kitu.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas suteiks galimybę skaidriau reguliuoti mokamus mokesčius už darbuotojų gaunamus atlyginimus, dienpinigius ir kitas su darbo santykiais susijusias išmokas. Šis įstatymas taip pat prisidės prie teisingumo vykdymo, operatyviai padės spręsti darbo ginčus dėl neišmokėto darbo užmokesčio, dienpinigių ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Neigiamų pasekmių neturės

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 146 straipsnį papildyti 3 dalimi, kurioje bus reglamentuojama, kad darbuotojams kurie per einamąjį mėnesį buvo komandiruojami į užsienį, atlyginimą, dienpinigius ir kitas su darbo santykiais susijusias išmokas išmokėti į darbuotojo nurodyta sąskaitą.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra vartojamos naujai apibrėžtos sąvokos.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Lietuvos Respublikos Trišalė Taryba šį įstatymų projektą turės pateikti svarstymui Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl LR Darbo kodekso 146 straipsnio papildymo 3 dalimi pritarimo.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Priėmus įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas pasipildys iš šiuo metu šešėlio ekonomikoje disponuojamų pinigų apmokestinimu.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis:

Darbo užmokestis, dienpinigiai, išmokos susijusios su darbo santykiais

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Manome, kad įgyvendinus šį įstatymą bus sudarytos sąlygos skaidriai konkurencijai, išaugs pasitikėjimas ne tik darbdaviais ir veikiančiais darbdavių reguliavimo mechanizmais.

Pagarbiai,

LPS „Sandrauga“

Pirmininkas

Kęstutis Juknis